

Projectfiche godsdienst

---> vooraf uit te werken, hiernaar verwijzen in de agenda, verder aanvullen/bijsturen vanuit de klaspraktijk.

Schooljaar : 2023 -2024

Ine Olaerts

Klas :B1-B2-B3-B4-S1-T2.1-Z1-Z2

Deze componenten van levensbeschouwelijke groei komen aan bod :

(aan te kruisen)

- fundamentele bestaansconditie : vertrouwen versus wantrouwen
- fundamentele bestaansconditie : mogelijkheden en beperkingen
- verbondenheid met zichzelf
- verbondenheid met anderen
- verbondenheid met natuur en cultuur
- groeien in gevoeligheid voor goed en kwaad
- openkomen voor symboliek : geloofstaal, rituelen, vieringen

Doorheen het project wordt gewerkt rond (onderstrepen) :

Fundamentele beleving van kinderen, verscheidenheid, Bijbel, Kerk, beïnvloedingssystemen, christelijk geïnspireerd handelen, gebed-vieringen-sacramenten, Godsbeeld, Jezusbeeld

Doelstellingen : kennen - kunnen - zijn/worden

- **naar kerninhoud :**
wat zullen de kinderen leren kennen of weten en onthouden ?
- **naar vaardigheden:**
waarin zullen de kinderen zich oefenen ?
vragen stellen / dieper nadenken / ver(ant)woorden / inleven / symboliseren
verbeelden / herkennen / bewust worden / perspectief wisselen / geloofstaal
verstaan / actualiseren
- **naar persoonlijke levensbeschouwelijke ontwikkeling :**
waarmee en hoe zullen de kinderen de kans krijgen zich te verbinden ?
waarderen / geloof uiten / beleven / keuzes maken / open komen voor / willen
horen bij / genieten / verwonderen / bewonderen / attitudes / bidden ...

doelen	Projecten en concrete doelen	KE/KU/ZW	Evaluatie
<p>RP: Component D: Openkomen voor symboliek: geloofstaal, rituelen, vieringen</p>	<p>Affiche Jaartheme “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” De leerlingen kunnen een eigen betekenis, symboliek bedenken bij het zien van de affiche.</p> <p>Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!” De leerlingen leren een symbolisch gebaar gebruiken om iemand te begroeten.</p> <p>Woordspin “Godsdienst” De leerlingen kunnen spontaan enkele woorden en symbolen reproduceren bij het horen van het woord “godsdienst” en dit vanuit hun vroegere ervaringen en belevingen.</p> <p>Woordspin “Wonder(e)”, “Ruimte” en “Wondere ruimte” De leerlingen kunnen spontaan enkele woorden en symbolen reproduceren bij het horen van het woord “wonder(e)”, “ruimte” en “wondere ruimte” en dit vanuit hun vroegere ervaringen en belevingen.</p> <p>Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie, de kring, muziek luisteren, godslampje uitblazen. De leerlingen zijn vertrouwd of maken kennis met deze rituelen in de kerk en in de klas.</p> <p>De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” De leerlingen kunnen eerbied en respect tonen tijdens de viering in de kerk. De leerlingen kunnen de viering beleven vanuit hun eigen levensbeschouwing.</p> <p>De duif De leerlingen maken kennis met de symboliek van de duif door de gegeven informatie over de duif, het Pinksterverhaal en het loslaten van sportduiven.</p> <p>Wonder-mapjes De leerlingen ontdekken en creëren een klein wonder bij het uitvoeren van de opdracht: “Als jij een vogel zou zijn, hoe zou je er dan uitzien?”</p> <p>Zoeken naar het wonder in de individuele foto’s en groepsfoto. De leerlingen kunnen op het einde van het schooljaar een wonder ontdekken bij zichzelf en in de groep door de foto’s begin-einde schooljaar met elkaar te vergelijken.</p> <p>Het Pinksterverhaal De leerlingen kunnen de symboliek van de Heilige Geest en het wonder van de apostelen verder uitdiepen en er een meer persoonlijke betekenis aan geven vanuit hun ervaringen en belevingen tijdens dit schooljaar.</p>	<p>KU</p> <p>KU/ZW</p> <p>KE</p> <p>KE</p> <p>KE/KU</p> <p>KU/ZW KU/ZW</p> <p>ZW</p> <p>KU/ZW</p> <p>KU/ZW</p> <p>KU/ZW</p>	<p>Godsdiensthoekje: affiche</p> <p>Gebaar</p> <p>Godsdiensthoekje: woordspin</p> <p>Godsdiensthoekje: woordspin De meeste leerlingen kennen het woord “wonder” niet. Sommigen voelen aan wat het betekent, kunnen het niet verwoorden. Enkelingen kunnen een voorbeeld geven bij het woord “wonder”.</p> <p>Godsdiensthoekje: prenten</p> <p>Presentatie startviering</p> <p>Presentatie: de duif Duiven loslaten op de speelplaats De leerlingen hebben genoten. Godsdiensthoekje: prent duif</p> <p>Voorblad godsdienstmap</p> <p>Godsdiensthoekje: groepsfoto Drive: individuele foto’s</p> <p>Filmpje: Pinksterverhaal</p>
<p>ILD/ILS: Ik en mijn levensbeschouwing:</p>	<p>Een christelijk geïnspireerd gedrag De leerlingen:</p>		<p>Zie BKR in SS</p>

doelen	Projecten en concrete doelen	KE/KU/ZW	Evaluatie
<p>7. De leerling ontwikkelt een positief zelfbeeld en neemt initiatief gebaseerd op beleving van de eigen levensbeschouwing.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - worden aangezet, via modeling om in hun gedrag beleefdheid, verdraagzaamheid, respect en eerbied te tonen voor zichzelf, de anderen, de eigen mening, de mening van anderen, de eigen fouten, de fouten van anderen, materialen, onderwerpen, ... zodat hun gedrag geleidelijk aan meer lijkt op het christelijk geïnspireerd handelen. - worden aangezet, door sturing van de juf, om op een opbouwende manier met elkaar om te gaan in hun christelijk geïnspireerd gedrag. - worden aangezet om eigen negatief gedrag om te buigen naar een positief gedrag, onder begeleiding van de juf en om positief gedrag, positief te houden door positieve versterkers geven door de juf en dit om het christelijk geïnspireerd gedrag te bevorderen. - worden door de juf, aangezet om zich open te stellen voor de bewustwording van de verbinding tussen emoties en gedrag en de lichaamstaal en dit om het christelijk geïnspireerd handelen te versnellen. <p>Een christelijk geïnspireerde houding De leerlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - worden aangezet, onder begeleiding van de juf om in hun houding beleefdheid, verdraagzaamheid, respect en eerbied te tonen voor zichzelf, de anderen, de eigen mening, de mening van anderen, de eigen fouten, de fouten van anderen, materialen, onderwerpen, ... zodat het christelijk geïnspireerd handelen kan groeien. - worden aangezet, door modeling om te werken aan een meer bewuste positieve houding tijdens de lessen godsdienst zodat het christelijk geïnspireerd handelen meer kansen krijgt om te groeien. - worden aangezet, door sturing van de juf, om bewust te worden van een negatieve houding die het christelijk geïnspireerd handelen tegenwerkt. - worden aangezet, door modeling om zich bewust te worden van wat christelijk geïnspireerd handelen betekent. <p>Een christelijk geïnspireerde communicatie De leerlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - worden aangezet, door sturing van de juf, om op een eerbiedige en respectvolle manier te spreken in de geloofstaal, over het Godsbeeld en over het Jezusbeeld. - worden aangezet, onder begeleiding van de juf om op een positieve, opbouwende manier met elkaar te spreken door dingen aan elkaar te vragen ipv te bevelen en door op een rustige aangename manier te spreken met elkaar ipv te roepen zodat ook de spreektoon kan bijdragen aan het christelijk geïnspireerd handelen. - worden aangezet, onder begeleiding van de juf en modeling om conflicten op te lossen op een geweldloze manier en dit door het aanleren van de volgende stappen: <ol style="list-style-type: none"> 1. zelfbeheersing: niet boos worden, beleefd en vriendelijk proberen te zijn 2. beleefd vragen: 'Waarom doe je dat?' 3. beleefd zeggen: 'Wil je daar alsjeblieft mee stoppen want ik vind het niet leuk' - worden aangezet, onder begeleiding van de juf en modeling om bij conflicten toch op een beleefde manier met elkaar te communiceren waarbij de aandacht gehouden 	<p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p> <p>ZW</p>	<p>Zie BKR in SS</p> <p>Zie BKR in SS</p>

doelen	Projecten en concrete doelen	KE/KU/ZW	Evaluatie
	<p>wordt op de feiten en de emoties benoemt worden op een gepaste manier waarbij de gevoelens en de behoeften van alle partijen worden gerespecteerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - krijgen steeds de keuze, met sturing van de juf, om zelf te bepalen wanneer en op welke manier zij elkaar willen/kunnen 'vergeven en vergeten' nadat een conflict besproken is met de juf. <p>Affiche Jaarthema "Wondere ruimte" en "Vlieg je mee?" Het gebaar vogel: "Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!" Woordspin "Godsdienst" Woordspin "Wonder(e)", "Ruimte" en "Wondere ruimte" Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie, de kring, muziek luisteren, godslampje uitblazen. De startviering: "Wondere ruimte" en "Vlieg je mee?" De duif Wonder-mapjes Zoeken naar het wonder in de individuele foto's en groepsfoto. Het Pinksterverhaal</p>	ZW	
<p>ZILL -Doelen: RKgs1:</p> <p>Openkomen voor symboliek in het leven van mensen. Symbolen van de christelijke traditie ontdekken en ze zich mogelijk mee verbinden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Symbolen vanuit de christelijke traditie ontdekken en beleven <p>Affiche Jaarthema "Wondere ruimte" en "Vlieg je mee?" Het gebaar vogel: "Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!" Woordspin "Godsdienst" Woordspin "Wonder(e)", "Ruimte" en "Wondere ruimte" Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie, de kring, muziek luisteren, godslampje uitblazen. De startviering: "Wondere ruimte" en "Vlieg je mee?" De duif Wonder-mapjes Zoeken naar het wonder in de individuele foto's en groepsfoto. Het Pinksterverhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ In geloofsverhalen, geloofsbeelden, godsbeelden en Jezusbeelden symbolen van de christelijke traditie verkennen: kruis, vuurtong, duif, Heilige Geest, ... <p>Affiche Jaarthema "Wondere ruimte" en "Vlieg je mee?" Het gebaar vogel: "Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!" Woordspin "Godsdienst" Woordspin "Wonder(e)", "Ruimte" en "Wondere ruimte" Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie, de kring, muziek luisteren, godslampje uitblazen. De startviering: "Wondere ruimte" en "Vlieg je mee?" De duif Wonder-mapjes Zoeken naar het wonder in de individuele foto's en groepsfoto. Het Pinksterverhaal</p>		

doelen	Projecten en concrete doelen	KE/KU/ZW	Evaluatie
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vertrouwd worden met religieuze verscheidenheid: ontdekken dat sommige symbolen(voorwerpen, handelingen ...) ook wortels hebben in andere levensbeschouwelijke tradities (licht, water, aarde ...) ○ De betekenis van het doopsel als 'uit het water herboren worden' ontdekken ○ Het sacrament van de eucharistie verkennen als een samenkomen van christenen rond de tafel van Jezus <p>De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?”</p> <p>Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De verschillende elementen van de eucharistie leren kennen vanuit de betekenis: brood en leven delen met mensen en met Jezus <p>De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?”</p> <p>Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ontdekken dat symbolen gemeenschap stichten <p>Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!”</p> <p>De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?”</p> <p>Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ontdekken dat symbolen maar begrepen kunnen worden door mensen die het verhaal erachter kennen <p>Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!”</p> <p>De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?”</p> <p>Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ontdekken dat symbolen gemeenschap stichten zoals onze school, de klas. <p>Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!”</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ontdekken dat symbolen niet vrijblijvend zijn, maar oproepen tot waarden en houdingen die ermee overeenkomen, bv. eerbiedig omgaan met de aangeboden materialen, het gebruik van symbolische gebaren, taalgebruik in de klas en op de speelplaats, ... <p>Een christelijk geïnspireerd gedrag, houding en communicatie</p> <p>Affiche Jaarthema “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?”</p> <p>Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!”</p> <p>Woordspin “Godsdienst”</p> <p>Woordspin “Wonder(e)”, “Ruimte” en “Wondere ruimte”</p> <p>Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie, de kring, muziek luisteren, godslampje uitblazen.</p> <p>De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?”</p> <p>De duif</p> <p>Wonder-mapjes</p> <p>Zoeken naar het wonder in de individuele foto’s en groepsfoto.</p> <p>Het Pinksterverhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De symboliek van de christenen verkennen <p>Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie</p> <p>De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?”</p> <p>De duif</p> <p>Het Pinksterverhaal</p>		

doelen	Projecten en concrete doelen	KE/KU/ZW	Evaluatie
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Symbolen en symboolhandelingen kennen, die christenen hanteren in hun communicatie over geloven: bv. een kruis, de paaskaars, breken en delen van brood, zalven met olie, gebedshoudingen ... <p>Een christelijk geïnspireerd gedrag, houding en communicatie Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” De duif Het Pinksterverhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Symbolen in verschillende godsdiensten en levensbeschouwingen verkennen ○ Ontdekken dat symbolen een grote rol spelen bij gelovige en niet gelovige mensen (zie leerlingen in de klas) ○ De eigen taal van symbolen ontdekken <p>Affiche Jaarthema “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!” Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” De duif Het Pinksterverhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ontdekken dat symbolen de werkelijkheid waarnaar ze verwijzen ook dichterbij brengen <p>Affiche Jaarthema “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!” Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” De duif Het Pinksterverhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De eigen taal van symbolen ontdekken <p>Affiche Jaarthema “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!” Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” De duif Het Pinksterverhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ In een symbool tot expressie kunnen brengen wat diep in hen leeft bv. het Gods-nestje <p>Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!” Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De symboliek van vuur herkennen in een aantal rituelen ○ De kans krijgen om in een klasritueel de symbolische betekenis van vuur in hun leven uit te drukken ○ De symboliek van vuur in de Bijbel ontdekken ○ Het Pinksterverhaal bespreken, waar de H. Geest wordt gesymboliseerd door “vurige tongen” <p>Het Pinksterverhaal</p>		

doelen	Projecten en concrete doelen	KE/KU/ZW	Evaluatie
<p>ZILL -Doelen: RKgs2:</p> <p>Openkomen voor de betekenis(sen) van en zich laten inspireren door Jezusbeelden, godsbeelden, Bijbel-geloofsverhalen en andere levensbeschouwelijke verhalen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Groeien in geloofs- en Bijbelverhalen, geloofstaal ontdekken en beleven > Groeien in levensbeschouwelijke taal vanuit geloofsverhalen <p>Het Pinksterverhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ontdekken dat mensen levensbeschouwelijke verhalen gebruiken om iets te vertellen over hoe ze zichzelf, de mensen om hen heen, de wereld of God ervaren <p>Affiche Jaarthema “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!” Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” De duif Het Pinksterverhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De relatie kunnen zien tussen de onderwerpen die in de loop van het jaar aan bod komen en aspecten ervan die in de verhalenreeks ter sprake komen <p>Affiche Jaarthema “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!” Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie De startviering: “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” De duif Het Pinksterverhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De symbolische betekenis vatten van voorwerpen en situaties die in de verhalen voorkomen <p>Affiche Jaarthema “Wondere ruimte” en “Vlieg je mee?” Het gebaar vogel: “Ik waai al het slechte weg en wens je al het goede toe!” Rituelen: Godslampje, misviering, kruisteken, Onze Vader, communie De duif Het Pinksterverhaal</p>		